

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaostolle

7.11.2023

Viite: Kuvaston lausunto valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaostolle koskien hallituksen esitystä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2024

Asia: Suomen museoliitto ry tukee Kuvaston tavoitetta lisätä valtion talousarvioon pysyvä määräraha museoiden kokoelmissa olevien, tekijänoikeudella suojattujen teosten verkkovälittämisen mahdollistamiseksi.

Kuvaston ja Suomen museoliiton välinen Taidekokoelmat verkkoon -sopimus on mahdollistanut teosten verkkovälittämisen vuodesta 2017 alkaen. Toimintaa on rahoitettu ensisijaisesti opetus ja kulttuuriministeriön tähän tarkoitukseen myöntämin avustuksin. Lisäksi museot ovat maksaneet kokoelman laajuuteen perustuvaa käyttömaksua.

Koska valtion rahoitus vuodelle 2024 toistaiseksi puuttuu, on Museoliitto joutunut irtisanomaan mainitun sopimuksen päättymään vuoden vaihteessa. Luonnollisesti, jos ratkaisu löytyy, tulevat osapuolet jatkamaan jo vakiintunutta yhteistoimintaa.

Museokokoelmien tekijänoikeudella suojattujen teosten verkkovälittämiselle tulisi löytää tähänastista vakaampi ja ennustettavampi rahoituspohja. Kysymys ei ole hankkeesta, vaan museokokoelmien saattamisesta pysyväisluoteisesti laajemman yleisön saataviin. Tarve kulttuuripalvelujen sähköistämiseen ei tule vähenemään.

Taidekokoelmat verkkoon -sopimuksen piirissä olevat museot ovat panostaneet huomattavasti omia resurssejaan teosten digitointiin. Verkkovälitysoikeuden jokavuotinen uudelleenarvointi (tai ääritilanteessa siitä luopuminen) on paitsi tehotonta myös ristiriidassa osallisuutta ja digitalisaatiota koskevien kulttuuripoliittisten tavoitteiden kanssa.

Suomen museoliitto ry:n puolesta

Veli-Markus Tapio

Konsernilakimies, toimitusjohtajan sijainen
Suomen museoliitto ry
Pohjoisesplanadi 35 A a
00100 Helsinki
040 5366580